

enerxía alternativa

PONÉNCIAS
V ASEMBLEA
NACIONAL

Vigo - 25-27 de Xaneiro de 1991

BLOQUE NACIONALISTA GALEGO

ANÁLISE DA SITUACIÓN POLÍTICA

A evolución recente da situación e da dialéctica no contexto internacional confirma e agudiza o proceso, preceptíbel xa con anterioridade, de desprazamento relativo da contradición Leste-Oeste pola contradición Norte-Sul. É dicer, desprazamento relativo da contradición antagónica entre os "bloques" socialista e capitalista -proxección histórica e xeográfica, á sua vez, da contradición entre eses dous modelos económicos e políticos de formacións sociais- pola contradición entre o centro e a perifería do conglomerado ou sistema capitalista, que pasa a ser dominante no xogo dialéctico de contradicións dos procesos políticos contemporáneos a escala mundial. Resulta máis comprensíbel que así ocorra se temos en conta que, en boa medida, os actuais acontecementos nos chamados "países do Leste" europeus son consecuencia do decurso actual do proceso mesmo de mundialización da dominancia do MP capitalista e do fenómeno que más medularmente lle imprime carácter: a crecente transnacionalización do capital.

É significativo, a este respecto, que mesmo simultaneamente cos últimos pasos no proceso de "reconversión" das superestructuras políticas dos países do Leste europeu -e singularmente co más conotado de todos eles, ou sexa, a reunificación dos dous Estados alemáns criados a resultas do desenlace da IIª Guerra Mundial- salte a confrontación do imperialismo co Irak a consecuencia de unha ocupación de Kuwait que, en modo algun, resulta comparábel en etioloxía nen en gravidade, tocante aos direitos dos povos, coa ocupación de Palestina polo Estado de Israel, consumada xa hai décadas sen que suscitase en absoluto unha reacción dos xendarmes occidentais susceptíbel de comparanza algúnhia co bloquedo económico e militar ao Irak. Ou a agravación do asédio económico, ideolóxico e "diplomático" a Cuba, por non falarmos da invasión ianqui de Panamá -invasión militar de facto- e de Nicarágua - invasión político-eleitoral preparada mediante unha década de asédio económico e agresión militar através da "contra".

Dada a condición periférica de Galiza, no mesmo conglomerado capitalista referido -sequer sexa unha perifería próxima ou intra-europea-, resulta inevitábel que incida relevantemente na nosa nación a indicada evolución do xogo de contradicións Leste-Oeste e Centro-Perifería no contexto internacional, e, pola mesma, resulta vital para o BNG acertar no diagnóstico desa evolución, que pode enunciarse en síntese como segue: a dominancia da contradición nacional, ou sexa, da contradición Galiza-Estado-CEE, na dialéctica política, non só externa senón mesmo tamén interna, da nación galega na concxuntura histórica presente.

* * * *

Na CEE, ademais das contradicións de clase internas ás sociedades que integran o conxunto do MCE, compre sinalar outras duas castes delas especialmente relevantes para unha nación sen Estado e subdesenvolvida como é Galiza: a contradición entre Estados membros da CEE e Nacións (ou povos) existentes nese mesmo espazo; e máis a contradición Centro-Perifería interna a propia CEE, que orixinou a creación e sucesivas reformas de unha "Política Económica Rexional" comunitaria, que se revelou e segue a revelar-se inerme

para tirar do subdesenvolvimento á "Europa periférica" ou "periferia europea", desde Gales ou Irlanda até o Mezzogiorno italiano, e desde Grécia a Galiza ou Portugal.

O chamado "Marco Comunitário de Apoio" a unha política de desenvolvemento desa periferia intra-CEE, configurado actualmente a resultas da reforma dos Fundos Estruturais (FEDER, FEOGA e FSE) realizada na pasada década, segue a ser impotente e pouco menos que inoperante como instrumento de semellante obxectivo. As razóns primordiais son duas: unha, que as redes de empresas transnacionais, con sede matriz dentro da CEE ou fóra dela, deseñan e aplican unha estratéxia paralela que se impón absolutamente a todos os proxectos e directrices de política rexional da propia CEE, e reduce os seus resultados e impacto a efectos marxinais; outra, que a CEE segue a ser unha Europa dos Estados, e son os Estados os actores que deciden e executan, cada un no seu próprio ámbito político, a confección e aplicación da política rexional conforme á matriz deseñada en abstracto pola CEE. E isto é así mesmo cando un Estado se atopa estruturado, disque políticamente, en Comunidades Autónomas. Estas duas razóns, ou os fenómenos que as dotan de contido, expresan previamente as duas castes respectivas de contradicións internas na CEE antes enunciadas: Centro-Periferia (intra-CEE) e Estados-Nacións (ou povos).

Sendo hexemónico o capital nas contradicións de clase, sendo hexemónicas as transnacionais na dialéctica centro-periferia interna ao MCE, e sendo hexemónicos os Estados como membros na estrutura política-institucional da CEE, pouco ou nada pode esperar a nación galega da Política Económica Rexional, dos Fundos Estruturados e do Marco Comunitário de Apoyo, nen sequer como contrapesos das agresións económicas que para Galiza se levan derivado e seguen a derivar-se da integración do Estado español na CEE.

Se por riba se consuma unha "proxección cara ao Leste" da CEE, propiciada pola evolución política actual dese espazo europeu, ainda se agravará adicionalmente o panorama para Galiza dentro da CEE. A reunificación da RFA e a RDA constitui xa unha ampliación "clandestina" da CEE, de consecuencias obviamente graves, ainda que a beatería orgánica celtibérica se desfaga en felicitacións e autocomplacéncias tartufas ou níeas, segundo os casos, polo evento. A proxección da CEE cara ao resto do Leste, con ou sen integración formal, surtiría efectos análogos e tería consecuencias semellantes á da referida ampliacón "clandestina" que integrrou á RDA pola porta falsa da "reunificación alemá".

Ante ese panorama, só cabe unha táctica imediata para a política do BNG: a campaña progresiva e sistematizada a prol da exixencia da renegociación do Tratado de Adhesión do Estado español á CEE en todo o que atinxase a Galiza.

* * * * *

Por moi sobranceira que sexa a dominancia da contradición nacional (Galiza-Estado español-CEE) na actual conxuntura social e política, a sociedade galega non é un magma, está estruturada en clases e grupos de intereses, e no

seu movemento interno operan as contradicións sociais ou de clase, que ademais son principalmente antagónicas, como en toda formación onde sexa dominante o MP capitalista. O BNG non esquece nem minusvalora a existéncia e o rol das contradicións, mesmo cando afirma a dominancia da contradición nacional e actua en consecuencia. As liñas programáticas cardinais, o mesmo que a alternativa estratéxica do BNG, teñen un contido de clase expreso que sitúa á nosa organización rotundamente na esquerda do abano político e ideolóxico, asumindo a liberación social como conxugada e indisolubel da liberación nacional, sobre teses rururistas tanto adrede da transformación da sociedade como verbo da emancipación de Galiza.

Ocorre, porén, que as primordiais expresións da loita de clases en Galiza, no tempo que andamos, enfrentan o proletariado galego con capital estatal ou transnacional, a campesiñado non empresarial (ao sumo produtor simple de mercadorias) con capital comercial ou agroindustrial hexemonizado por transnacionais, á forza de traballo asalariada na pesca industrial coa política de caladoiros imposta polo gran capital extranxeiro ou transnacional tamén, e asi seguido. Ademais, as clases burguesas autóctonas, propietarios de capital e empresas de ámbito galego, atopan-se hoxe atinxidas principalmente por contradicións intra-clase coa grande burguesía e o grande capital español e europeu; e os segmentos pequeno-burgueses achánse agredidos primordialmente nuns caos polos procesos de concentración do capital a niveis extra ou supra-galegos (comercio ordinario ou pequeno comercio, por exemplo) ou perxudicados seriamente, noutros casos, polo deterioro crecente da situación laboral e económica das clases traballadoras na industria, no agro, na pesca ou nos servizos.

Estes feitos obrigan a non confundir a necesaria posición de esquerdas do BNG coa adopción de unha óptica simplesmente "esquerdista" na política e máis na política de alianzas. Organizacións políticas que se autodefinen de esquerdas, pero que sexan "españolistas" nos seus plantexamentos, ou que mesmo sen sereno, non identifiquen como inimigo principal ao capital transnacional ou non asuman unha política propriamente anti-monopolistas e anti-imperialista-coas consecuentes e óbvias proxeccións na política frente á CEE- non poderán ser, por razóns obxectivas, aliados preferenciais nem sequer valedeiros para o BNG, agás en cuestións pontuais e operacións tácticas que non involucren a liña política direccional do Bloque, ou en procesos mobilizadores nos que leve a iniciativa política e a dirección ideolóxica o nacionalista frentista. En contraste con iso, organizacións autóctonas galegas non autodefinidas como de esquerda, nem tampouco definíbeis como tais en vista da sua ideoloxía e das suas bases sociais, pero involucradas, por iso mesmo, na defensa de intereses de segmentos sociais agredidos ou ameazados no éixo da contradición nacional (Galiza EE-CEE), poden resultar obxectivamente aliados posíbeis e mesmo acaídios na fase actual da aplicación da política estratéxica do BNG.

Esta análise resulta singularmente necesaria e relevante para a veiculación do "Proxecto Común" deseñado e oferecido polo BNG á cidadanía e ás forzas políticas e sindicais galegas, que non é outra cousa que o deseño axustado á actual conxuntura social e política da alianza de clases precisa para avanzar no proceso de autodeterminación e liberación social e nacional do povo galego. Por aí ten que pasar calquer formulación operativa do "Proxecto Común"

nunha alternativa política unitaria. Os lindes desa posibel formulación, portanto, son dous: no plano táctico e metodolóxico, o espectro de sectores sociais que obxectivamente poden resultar involucrados pola sua situación e intereses na resposta ás diversas formas en que se manífestan a agresión derivada do proceso de integración na CEE e das "razóns de Estado" españolas, e nos que se poda incidir combinando a acción política de masas, ou mobilizadora, coa institucional; no plano ideolóxico e sociopolítico, o repertorio de organizacións políticas e sociais que asuman, mesmo cada unha ao seu xeito, o cerne dos presupostos devanditos na nosa análise. Forzas autóctonas/ideoloxicamente conservadoras, pero que asuman eses presupostos por intereses políticos e aporten unha ampliación do espectro obxectivamente posibel da alianza de clases no "Proxecto Común", poden resultar úteis e positivas como aliados políticos a eses efectos e nesta conxuntura. Forzas ideoloxicamente "progresistas", pero que non asuman eses presupostos por seren españolistas ou por non teren unha práctica anti-imperialista, poden non aportar nengunha ampliación da base social mobilizábel no "Proxecto Común" e introduciren factores de confusión e desnorteamento nas bases sociais actuais e potenciais do próprio BNG, incertidume na condición política do proceso e aleatoriedade adicional nas necesárias tomas de decisións conxuntas.

* * * *

O PP con Fraga ao frente pacta co goberno central os temas de Estado (autovías) e reduce o proxecto de rexionalismo á moda bávara, prometido polo seu líder antes das eleccións, a fogueteira verbal. Pero independentemente de como se valore a afouteza de Fraga á hora de "meter en cintura" á administración de San Caetano ou algúnsas accións na prevención de incendios, o certo é que o proxecto político encarnado polo actual goberno da Xunta resulta completamente inservible para paliar os problemas de Galiza. A política "liberal", de inhibición ou de confianza na intervención exterior no asunto do leite, as subvencións ao ensino privado (que en Galiza é descarnadamente elitista e marxinador da maioria da población. Aquí escolariza o Estado ou non escolariza ningún), son exemplos aillados pero reveladores da filosofía que inspira ao PP. O liberalismo a ultranza pode ser imoral en USA ou no Reino Unido, entre nós é simplemente letal para a economía do país. Sen un sector público galego e institucións de crédito proprias, sen unha intervención decidida das institucións autonómicas na economía nacional, non é posibel dinamizar un contexto subdesenvolvido e dependente como o noso. E sen unha oposición aos proxectos do goberno central, libre de hipotecas da política de Estado, será difícil que arrinquemos inversións en infraestruturas, financiación autonómica axeitada ou o pago de débedas históricas nos servizos claves da educación ou da sanidade. Añadamos a todo isto detalles de simbolismo inequívoco, cal foi o decreto de exencións da asignatura de Galego, que confirman a óptica "cipaya" predominante na dereita galega (?) respecto da cultura nacional, e teremos un cadro completo dos perigos que axean ás precárias institucións de autogoberno.

* * * *

Na política institucional parlamentaria está-se a xerar unha situación paradoxica que compe resolver ou correxir. A par que o BNG pega o chouto de acadar grupo parlamentario propio, co conseguinte aumento do peso relativo e

da relevância cualitativa da política parlamentária no marco do labor político do próprio Bloque como tal, o PP e especialmente o governo Fraga, na práctica, convirten ao Parlamento de Galiza nunha institución subalterna e mesmo supérflua, alén as proprias eivas e insuficiencias cualitativas conxénitas dessa institución que o BNG ten analisado e denunciado cabalmente - caréncia de contidos de soberanía política e demás-. É significativo a ese respecto o feito de que, desde que o BNG obtivo GP de seu, os novos "usos parlamentarios" impostos desde o comezo desta lexislatura pola presidencia e a maioria "popular" da cámara reforzen a interpretación e aplicación do seu próprio Regulamento para reducir virtualmente a cero as atribucións e función cualitativa do GP, como institución, e a tal fin apliquen sempre que compre, ou convén, os criterios numéricos das cifras de deputados de cada grupo e en suma o fetiche da maioria absoluta. E este proceso non ten como único actor ao PP, senón que, até agora, leva contado coa complicidade do PSOE: de non ser así, a maioria "popular" da metade máis un dos deputados non daría ao PP marxe de seguridade abondo para actuar con continuidade como actua, e ainda menos posibel lle resultaria "borrar do mapa" cualitativamente ao GP do BNG como tal e converti-lo nunha cifra de cinco deputados.

Esta situación non debe inducir un movemento pendular no BNG cara ao abandono ou a desdotação de relevância á sua política institucional parlamentaria. Mais debe: 1º) Ter-se moi en conta para calibrar correctamente o peso que a actuación parlamentaria pode ter para a incidencia da política do BNG na sociedade e nos proprios centros do poder executivo; 2º) Reorientar a acción do BNG no Parlamento cara á prevalencia de iniciativas programáticas de fundo, inasimilábeis pola maioria PP e pola Xunta de Fraga, e que forcen a governo e maioria a atoparen-se parlamentariamente no papel de unha oposición obstrucionista de alternativas sentidas como proprias ou comprendidas polos diversos sectores sociais galegos; 3º) Reactivar a acción política mobilizadora do BNG na sociedade, inequivocamente protagonizada polo BNG como tal e non simplesmente por intermédio de organizacións sectoriais da Frente, e proxectada sobre o Parlamento combinada ou sincronizadamente con esa acción motriz nos diversos eidos sociais.

Como conclusión da análise feita, o BNG reafirma-e na sua proposta de Xullo do 90 que de seguido expoñemos:

Posición e proposta do BNG perante a unidade do nacionalismo.

1. A situacion de Galiza, subordinada, dependente e periférica a respecto do Estado, entrou nunha fase crítica coa integración na Comunidade Económica Europea (CEE), que afectou negativamente aos diferentes sectores produtivos: A economía agrogandeira por ter que defrontar a concorréncia nos mercados españois dos excedentes comunitarios. A actividade pesqueira, obrigada a mermar a sua capacidade por concertos internacionais negociados desde obxectivos alleos a Galiza. A construción naval tivo e ten que aceitar a disciplina imposta coa finalidade de sacrificar os nosos asteleiros á expansión e permanéncia das factorías daqueles países europeus que hexemonizan o proceso económico dentro do Mercado Común. Os pequenos e medianos comerciantes ven ameazada a sua subsistencia pola penetración das transnacionais nas áreas de libre servizo, e o porvir da industria manufactureira galega non goza de

mellores perspectivas no panorama de unha integración económica continental na que ficaron marxinados os nosos intereses nacionais.

Esta situación pon de relevo, unha vez máis, a dominancia da contradición Galiza-Estado-CEE, relegando a segundo plano as contradicións endóxenas do propio país. E se pouco esperanzadoras se amosan as expectativas analisadas en coordenadas económicas, desde un enfoque político e cultural non existen motivos para sentir-se más optimista, xa que a mesma normalización cultural e lingüística queda mediatisada pola incorporación a CEE, e as precárias competencias administrativas contempladas no Estatuto perden contido ao sofrer a superposición de normativas para as que Bruxelas foi facultada no Tratado de Adhesión.

Visto é que sería derrotista darmos o futuro por perdido,. Existen no povo galego resores e reservas capaces de imprimir ao proceso unha dirección diferente. A forza que pode xerar o impulso decisivo radica na conxuntura, na unidade de acción, das organizacións sociais proprias e representativas das que Galiza se dotou para a defensa dos seus intereses. Non pecaríamos de cativeza se fosemos quen para dar lexitimidade a todas as quedében asumir a responsabilidade de sair ao paso da situación. Desde as asociacións profesionais, económicas, culturais, sindicais, até as organizacións políticas nacionalistas, todas deben participar e contribuir á resposta conxunta do povo que exixe a gravidade do momento. Son as últimas (as organizacións nacionalistas) ás que non lle está permitida a falta de xenerosidade na articulación da unidade necesaria para que esa resposta teña eficacia.

2. Entendemos por organizacións nacionalistas aquellas que se definen en base ao recoñecemento de Galiza como nación, e en coerencia coa asunción deste principio fundamentan a sua práctica na defensa dos direitos colectivos que a Galiza como nación lle corresponden. Para sermos más explícitos, as que reivindican o direito de autodeterminación e reclaman a soberanía política que emana do exercicio desde direito. As que demandan, consecuentemente, institucións proprias e organizacións sociais autóctonas, como instrumentos imprescindíbeis para a consecución da soberanía nacional. Ben se comprende -e nós así o entendemos- que o exercicio do direito de autodeterminación pode concretarse através de diferentes formulacións xurídico-institucionais: desde as distintas modalidades confederais até a total independencia, sen que a opción por calquer delas acoute ou prexulgue unha maior ou menor identificación cos principios do nacionalismo.

3. Máis que nas peculiaridades orixinadas polas opcións ás que acabamos de aludir, a realidade plural do nacionalismo galego na etapa actual manifestase, por unha banda, na existencia de forzas políticas con distintas ideoloxías, con diferentes bases sociais e con contidos ideolóxicos diferentes. Pola outra, existe unha organización frontista que integra forzas partidárias e non partidárias, que mantéñen a propia identidade e independencia dentro da unidade organizativa pluralista fundamentada sobre bases programáticas mínimas comuns.

Noutro degrau e plano de actuación están as forzas sociais de carácter nacionalista, representadas principalmente polos sindicatos obreiros, labregos e mariñeiros; os movementos sociais, exoloxistas, da mocidade e feministas; as

organizações culturais, en defensa da língua, do património histórico, de asociacións de escritores e de artistas, por citar só exemplos que poden resultar ilustrativos da estrutura do movemento nacionalista.

4. Do exposto anteriormente deduce-se a necesidade de un sistema de alianzas políticas do nacionalismo, vertebrado arredor do problema nacional galego para defrontar o proceso ao que está submetida esta nación como a contradición Galiza-Estado-CEE que é dominante neste proceso. As bases destas alianzas deben partir de enfoques unitários cara á acción política e social, procurando fórmulas de articulación do espectro nacionalista fundamentadas no respeto ao pluralismo ideolóxico e político existente. Calquer proposta dirixida a impulsar a unidade do nacionalismo no plano orgánico debe partir dos postulados precedentes, pois unha alternativa de unidade que poña a sua base no sacrificio deste pluralismo ademais de hipócrita pode resultar idealista.

Neste sentido vai a nosa iniciativa de "Proxecto Comun", que orientou nos últimos anos a nosa actividade política. No mesmo irán as que BNG formule no presente e no futuro, declarando a vontade de estarmos abertos e sermos receptivos a todas as iniciativas unitárias que se fagan desde esta perspectiva.

Así pois, esta é a proposta de unidade do nacionalismo feita polo BNG, que respecta a identidade de todas as forzas políticas existentes e fai viábel non só a unidade de acción senón que posibilita tamén a confluéncia orgánica.

Permanente do Bloque Nacionalista Galego.

As principais carências que observamos no aspecto organizativo do BNG poderíamos sintetizá-las en:

A) Existencia de un número insuficiente de cadros.

O BNG, consciente da importancia que ten vertebrar socialmente o país, dotando-o de organizaciones propias nos distintos eidos (sindical, cultural, viciñal, etc...), sacrifica un importante número de cadros detraendo-os do seu seo e adicando-os a dinamizar e pulsar polas citadas organizaciones. Isto fai que, debido á necesidade de dar respostas políticas aos diferentes ámbitos e sectores nos que o BNG desenvolve a sua actividade, os cadros adicados á organización teñan que suportar un número excesivo de tarefas. En determinadas comarcas os propios responsables comarcais, así como os cadros existentes nas mesmas, teñen encomendadas outras tarefas e responsabilidades, o que lles impide adicar-se politicamente en exclusiva ao traballo do BNG e se ven sobresaturados.

B) Funcionamento irregular dos organismos.

Na maioria das comarcas os únicos organismos existentes son os Consellos e as Asembleas (comarcais ou locais). As comisións ou grupos de traballo só existen en moi poucas comarcas. A periodicidade da xuntanza é moi variábel

ANÁLISE DA SITUACIÓN ORGANIZATIVA DO BNG.

e a necesaria distribución de responsabilidades entre os membros dos Consellos non sempre se produce, recaindo o traballo militante nun número moi reducido de compañeiros-as.

C) Ausencia de homoxeinización nos métodos de trabalho.

A falla de homoxeinización nas formas de trabalho e funcionamento interno e a pouca comunicación entre as diferentes organizacións territoriais fan, ás veces, das Agrupacións comarcais auténticos "reinos de taifas", impidiendo o positivo intercambio de experiencias entre as diferentes comarcas ou localidades e impondo unha dinámica de funcionamiento aillado sen participar nos correspondentes organismos territoriais.

D) A non asunción das tarefas de organización e finanzas como fundamentais para o traballo político do BNG.

Ainda existen compañeiros-as que non valoran na sua xusta medida as consecuencias políticas que para o conxunto da Organización se derivan das lagoas no aspecto organizativo e financeiro. A consideración destes traballos como secundarios -inclusive en localidades onde contamos con forte presenza ou onde ostentamos o goberno municipal- son unha mostra deste errado plantexamento que non se decata que dese xeito se está impedindo que o BNG poda afrontar con garantías a defensa dos intereses do noso povo e se hipoteca o próprio futuro do BNG.

Conclusiones e tarefas inmediatas para reforzar organizativamente o BNG.

a) Constitución da Comisión Nacional de Organización e Finanzas, que deberá elaborar e programar as medidas necesarias para acadar os obxectivos marcados pola Asamblea Nacional e polo Consello Nacional.

b) Elaboración e posta en marcha de un Plan Nacional de consolidación do BNG que conlleve unha planificación anual nos eidos de Finanzas, Infraestrutura, Afiliación, Meios de difusión e Formación de Cadros.

c) Os responsábeis comarcais son pezas fundamentais na dinamización do BNG na comarca, debendo asumir a tarefa de garantir o funcionamento regular dos organismos e a coordinación do traballo dos seus membros, así como a comunicación fluída entre a organización comarcal e os organismos nacionais e o cumprimento dos compromisos contraídos co conxunto do BNG.

É prioritario que estes responsábeis se adiquen politicamente en exclusiva ao traballo do BNG. Ve-se necesario para cobrir mellor estes obxectivos criar a figura do vice-responsábel comarcal, tendo por obxecto axudar ao responsábel nas suas funcións e substituí-lo en caso de ausencia ou necesidade. É preciso incentivar a responsabilidade de moitos más afiliados, atribuindo-lles tarefas

aos diversos membros de cada organismo e valorando a importâncio da sua participación.

d) Debe-se proceder á homoxeinización nas formas de traballo e no funcionamento interno do BNG. As Asembleas nos diferentes ámbitos territoriais son a base do funcionamento do BNG e o pilar no que se fundamenta a sua vitalidade, correspondendo-lles, asimesmo, a tarefa de fiscalizar o traballo do BNG nos seus diferentes campos de actuación (institucional, organizacións de masas, organizacións sectoriais, ...).

Contemplando este funcionamento asembleárico, plural, aberto e participativo, para respostar con axilidade aos problemas e para dotar da necesaria concreción á nosa política nos diferentes sectores, é preciso consolidar outros organismos fundamentais no noso entramado organizativo:

Consellos comarcrais: Como órgao colexiado de dirección do BNG na comarca, o seu funcionamento regular é básico para a consolidación organizativa do BNG, permitindo a interrelación entre as localidades da comarca e posibilitando a expansión territorial. É preciso incentivar a vida propia e a iniciativa de cada Consello Comarcal, procurando que, dentro da orientación xeral do BNG, encontre as respostas concretas aos problemas existentes no seu ámbito territorial.

Consellos locais: A própria dinámica criou a necesidade da sua constitución sobretodo nos principais núcleos urbanos para dar resposta aos problemas locais. O seu funcionamento e a sua composición rexerá-se polos mesmos criterios que o Consello Comarcal pero referido á localidade. Como mínimo un dos seus membros formará parte do Consello Comarcal, sendo o responsábel da localidade neste organismo.

Grupos de traballo sectoriais: Para debater, elaborar propostas nos diferentes ámbitos nos que actuamos e facilitar a incorporación dos afiliados-as á actividade militante.

e) Prestará-se especial atención á laboura de cobertura técnica e formación de cadros do BNG, mediante Xornadas, Dossieres, Equipas de apoio e asesoramiento nos ámbitos xurídico, urbanístico, economía, etc., así como a realización de iniciativas culturais, de convivéncia, etc.

f) O BNG precisa integrar aos afiliados na Organización con prioridade para aqueles compañeiros-as que respondan de forma activa ao traballo militante e nomeadamente aos membros dos organismos e aos cargos que representan ao BNG nas institucións e nas diversas estruturas unitárias.

g) A actividade de organización é inseparábel da cuestión dos recursos financeiros necesarios para o regular funcionamento do BNG. Preparar á

Organización para os retos que nos temos plantexado exixe tamén dispoñer de recursos materiais que o fagan posíbel e esta necesidade choca moitas veces coa pouca asunción colectiva que se fai da obriga de cotizar e de preocupar-se de recaudar fondos para o BNG. Cada comarca deberá elaborar o seu Plan de gastos e ingresos e deberá aportar mensualmente á Caixa Nacional o resultante de multiplicar o número total de afiliados-as por 250 Ptas., máis a cantidade que se fixe para cargos públicos. En cada comarca existirá un responsable de finanzas e este tema será obxecto de seguimento pontual nos organismos do BNG, procurando acadar os seguintes obxectivos.

1. Elaboración de un estudo e análise das directrices e orientacións das finanzas a curto e medio prazo.

2. Priorización dos gastos nos apartados de locais, informatización, etc..

3. Criación de unha contabilidade sobre o estado dos gastos e ingresos (cuotas dos militantes, cargos públicos, ...), en definitiva, un mapa económico da organización do que se poda extraír unha leitura clara e transparente.

4. Planificar, supervisar e fiscalizar a actividade económica das comarcas.

5. Facer cumplir con seriedade e rigorosidade -ainda que coa flexibilidade oportuna, segun os casos- os compromisos económicos que vinculan aos militantes coa organización.

6. O sistema ordinario de cobro das cotizacións da militancia é o de Domiciliación bancaria.

h) A remuneración institucional é a compensación económica ao traballo político do BNG nas institucións. Nengun cargo eleito do BNG sairá beneficiado nen perxudicado a respecto da sua situación persoal anterior ao nomeamento.

O BNG perceberá as dietas establecidas polos concellos pola asistencia dos concelleiros ás sesións e traballos nos mesmos, e o Consello Nacional decidirá de xeito vinculante a cantidade a perceber por cada concelleiro, previo informe da Asamblea correspondente.

i) O BNG, atento ás novas situacións e aos novos problemas, mellorando e homoxeinizando o funcionamento dos seus órgaos, comezando polo Consello Nacional, establecendo a cada nivel e de acordo coas condicións concretas, obxectivos e liñas de actuación prioritarias, distribuindo meios e cadros de acordo con estas prioridades, estará en condicións de afrontar con garantías de éxito unha nova etapa decisiva para a consolidación do proxecto que o BNG representa e que crescentemente está apoioando o povo galego.

A proximidade das eleccións municipais, a celebrar en Maio 91 e mesmo a necesidade de contar cun marco teórico máis elaborado e estruturado para a actuación do BNG nos Concellos, van determinar o contido desta ponencia. Este marco debe ter en conta a nosa experiencia política na vida municipal, incorporando novas ideas que contribúan á actualización das estruturas municipais, que fagan destas institucións, na medida do posibel, elementos dinamizadores da vida política local mediante o impulso e a potenciación da participación popular.

A ponencia deber servir tamén para apontar as necesidades de infraestrutura do BNG para atender con máis eficácia a política municipal, xa que esta debe axudar a espallar a mensaxe nacionalista da nosa organización. Asimesmo, a nosa presenza nos Concellos debe enmarcar-se no obxectivo comun da defensa e do progreso da nosa Terra.

Non se van desenvolver nesta ponencia aspectos concretos da política administrativa ou de xestión que son próprio de xornadas específicas.

O guión da ponencia é o seguinte:

- A) Un programa marco para ás eleccións municipais.
- B) Estruturación orgánica do traballo municipal.
- C) A formación de alternativas de governo.
- D) Dinamización e participación na vida municipal.

1. Introdución.

Despois de tres lexislaturas municipais, nas que ao mesmo tempo houbo outros procesos electorais que pouco a pouco levaron ao BNG a ser a terceira forza electoral no país, compre aproveitar a conjuntura para tentar de deseñar unha estratéxia para, através da presenza municipal e o importante labor de traballo de base que se poda facer, implantar o BNG en todo o país, adquirindo non só a representatividade nas institucións senón aumentando o traballo social e a participación popular, sensibilizando e mobilizando as masas.

Debe ser polo tanto unha labour prioritaria, o aumentar o mapa municipal actual do BNG, consolidando o que xa temos e aumentando substancialmente a nosa presenza, cousa que coidamos realizábel dado o importante medre da nosa base social tanto militante como seguidora das nosas teses, simpatizantes, o que dará lugar a dar un chouto cualitativo na representatividade en mancomunidaes de municipios, para conseguir a aparición da división comarcal, superadora de institucións cada vez más obsoletas como as Deputacións, as que se lle pretende dar un papel preponderante en detrimento dos Concellos.

O obxectivo xeral debe ser o de intentar formar candidaturas en todos os

A) PROGRAMA MARCO PARA AS ELECCIÓNNS MUNICIPAIS.

concellos da Nación. Como obxectivos concretos debemos fixar-nos:

- A consolidación e aumento dos gobiernos municipais do BNG.
- O aumento substancial da presenza do BNG en todos os Concellos de Galiza.
- Presenza do BNG nas catro Deputacións.

2. Urbanismo e vivenda.

2.1. Urbanismo.

A situación urbanística de Galiza encanto a planeamento é un auténtico desastre, que ven dado por múltiplos factores, que moitas veces desbordan en conflitos sociais.

Estes factores son as más das veces falta de vontade política na realización de planeamento, porque non dá votos, ou das presións especulativas produto de unha falta de cultura urbanística e de defensa de calidade de vida entre outros, nos que incluso falta unha vontade de desenvolvimiento integral do territorio, que fai que se entenda a política urbanística como unha política de construcción e non de ordenación de usos e crecemento harmónico. A esta situación levan resolucións como as Normas Subsidiárias de Planeamento Urbanístico que pretenden aparecer como paradigma de unha política de Ordenación Territorial, cando en realidade cumpren un obxectivo contrario, pois non favorecen o Planeamento integral dos concellos.

Obxectivos:

Debe fixar-se, pois, unha política urbanística nos concellos que teña como norte os principios de non especulación e a defensa do medio natural, sexa urbano sexa rural, propiciadora como obxectivo da redacción dun instrumento de planeamento en calquer das suas modalidades.

Obxectivo fundamental na redacción destes instrumentos de planeamento deber ser a sua elaboración coa participación cidadá de unha forma establecida de tal xeito que se crean Comisións de Seguimento que participen na elección de equipas redactoras e no debate da redacción, o proceso de planeamento debe ser aberto e participativo por moi difícil que sexa.

Especial atención e transparéncia deben ter os Convénios Urbanísticos sexan con particulares ou institucións, polo que incluso se debe tentar o realizar unha normativa a nivel lexislativo reguladora dos mesmos.

Caso especial de planeamento: os cascos históricos.

A conservación dos cascos históricos como memoria e protección do patrimonio histórico-cultural debe de ser un eixo na política municipal, sen cair nos plantexamentos historicistas; por isto deben-se realizar Plans Espaciais de Protección dos Cascos Históricos, con unha especial sensibilidade na protección e mantemento dos usos existentes, especialmente os de vivenda, evitando as terciarizacions das cidades. Ante todo debe-se ter en conta duas cuestiós fundamentais:

- Os cascos históricos deben-se manter vivos e habitábeis polo tanto non deben ser "citys de oficina".

- A reabilitación dos cascos históricos debe perseguir a permanéncia dos inquilinos nas vivednas, sempre que sexa posíbel. Este obxectivo implica que a reabilitación interior das vivendas, dentro do respeito á tipoloxia histórica ou tradicional, debe garantir a funcionalidade e o nivel de confort necesario de acordo cos estándares actuais.

- Promoverá-se o inventario e catalogacións dos Bens de Interese Cultural, así como a sua declaración como Patrimonio Cultural Galego.

2.2. Vivenda.

A situación especulativa actual e o deficit de vivenda existente nas grandes cidades e tamén nas vilas do país, fai que o acceso á vivenda se convierta en un dos obxectivos prioritarios a desenvolver nunha política municipal, xa que os concellos poden e deben xogar un papel prioritario na existencia de vivendas a prezos axeitados para as economias da meirande parte das clases populares.

Este problema que nun momento parecía só afectar ás grandes cidades, está a afectar desde uns anos para acó ás vilas do país, agravado todo isto pola existencia de moitas vivendas vacias pola falta de unha política por parte da Administración que gravase esta situación, refúgio moitas veces do diñeiro negro, así como a falta de oferta de vivendas de protección oficial de promoción pública para calquer das modalidades de compra ou aluguer.

Diante disto, o obxectivo prioritario dos Concellos é:

2.2.1. Nova vivenda.

- Conseguir solo público para a construción de vivendas de promoción pública.

- Promoción de vivendas de protección oficial.

- Vixilancia através da defensa do consumidor, das "extras" no prezo das vivendas de protección oficial.

2.2.2. Reabilitación.

- Criación de oficinas municipais de asesoramento na reabilitación de vivendas.
- Promoción da reabilitación de vivendas, exixindo un cambio nos parámetros tipificadores das subvencións.
- Especial atención a reabilitación no medio rural.

2.2.3. Vivendas tipo.

- Desenvolver tipoloxías de vivendas tipo nos concellos rurais.

2.2.4. Os concellos propiciarán tipoloxías de vivendas para abaratar-lle custes aos veciños.

3. Facenda e Política Impositiva.

Introdución

É imprescindíbel que se empece a elaborar un Proxecto de Lei de Financiación Local axeitado á realidade económica galega.

A precarieade de meios nas que se moven os Concellos, frente ao deficit de servizos aos cidadáns que estes teñen, non deben levar-nos a unha política impositiva presionante sobre os veciños, senón a unha imposición gradual, que evite roturas traumáticas de relacións, con unha permanente información aos veciños, xa que a eles, e non hai que olvidar, son os que pagan, debe-se-lles transparéncia e obxectividades.

As liortas por poñer un caso que se producen as máis das veces polos censos catastrais, son produto de falta de información, ou por dá-la a última hora, polo que o que se debe facer, tanto no poder como na oposición, é dar unha información veraz, escapando de demagogoxias, que impidan un obxectivo tan claro como é a actualización dos imóbeis; unha boa política informativa xunto coa racionalidade impositiva evitaría enfrontamentos gratuitos e as más das veces irracionalais.

É evidente polo tanto que a consecución de unha meirande participación dos Concellos nos fondos estatais, aumentando os actuais coeficientes, ao mesmo tempo que diminuindo a participación das Deputacións neses fondos pasando-os para os Concellos, é unha reivindicación básica.

Por outra banda, debemos distinguir tamén as políticas prioritarias a levar adiante na xestión de unha Facenda municipal ao servizo dos veciños.

3.1. Política impositiva.

Na aplicación da Lei de Facendas Locais debe ter-se como principio xeral que os aumentos das taxas e impostos municipais non se deben producir en un só período impositivo (subidas traumáticas), senón coordenadas e de un xeito gradual e periódico, así:

Taxas municipais: Debe-se de coordinar o mandato legal co prezo público de tal xeito que sexa gradual e asumíbel pola povoación.

Impostos municipais: Debe-se axeitar á realidade social e de renda, non se debe cair na política dos recargos impositivos permitidos pola Lei.

As ordenanzas e aplicacións da Lei de Facendas locais deben-se facer co consenso, se é posíbel, e a participación de todos os grupos municipais e forzas sociais, así como a información pormenorizada a todos os cidadáns do resultado final.

Non se esqueza nunca que a audiéncia de interesados e a explicación abondosa e individualizada conleva a unha responsabilidade política da decisión tomada.

3.2. Endebidamento.

O endebidamento é logo necesario en calquer política municipal e, polo tanto, cando sexa necesario debe facer-se sen nengun tipo de timoratismo, mais si con moita responsabilidade, percurando usá-lo nos servizos básicos necesarios para a comunidade e non como simples manobra eleitoralista, como sucede nos concellos galegos na meirande parte dos casos, de aí a necesaria programación da política municipal, con prazos de execución das infra-estruturas que alonxen o eleitoralismo como eixo da política municipal.

Por isto debe-se ter en conta sempre:

- Os custes do endebidamento, de tal xeito que non colapsen a vida municipal.

- A sua utilización en prestación básicas:

Infra-estrutura de servizos municipais.

Infra-estrutura cultural.

3.3. A xestión da política impositiva.

Un dos meirandes problemas dos cidadáns é comprender e saber para que

serven os seus impostos, e por isto que un Concello democrático non pode ser máis que un Concello transparente que renda contas de a onde vai parar até a derradeira peseta, sen ocultismos e sen ocultar as grandes cifras.

De aí que o funcionamento dos servizos municipais de Facenda teñan que ser transparentes, por iso debe haber unha escrupulosidade total no cumprimento da legalidade, superando-a inclusive, tanto á hora da elaboración de padróns, confeccións de recibos, cobro de impostos, reclamacións, etc...

No que se refer aos actos de contratación de obras e servizos extremaránse todas estas medidas, evitando as contratacóns directas a ser posíbel e os presidencialismos nas contratacóns por parte das alcaldías.

Encanto as recadacións municipais e as fórmulas que se poden dar do servizo, sexa individual ou mancomunado con outros Concellos, debe-se ter en conta:

- Os custes do servizo en relación á estrutura municipal.
- A posíbel creación de emprego e o mellor servizo (directo ao ciudadán).

Como norma de tipo xenérico coida-se que nos concellos de tipo medio a recadación debe ser individualizada.

3.4. Xestión dos Servizos municipais.

Por principio non se está pola privatización dos servizos, xa que coidamos que na actualidade se está a dar que, unha vez feitos os investimentos pola Administración, se privatice a xestión do servizo. Debe-se ter en conta o mantemento dos servizos municipais para aforro de custes e funcionamento:

- A creación de servizos mancomunados.
- A estrutura municipal para o mantemento do servizo.
- Os custes de investimento, a sua amortización e a sua rendabilidade.

4. Cultura, Xuventude, Deportes.

Unha política nacionalista debe plantear claramente na lexislatura que vai dar-se apartir das eleccións municipais, un chouito cualitativo nestes tres aspectos da vida municipal, fomentando o asociacionismo de base no municipio para que estes campos non se convirtan na continua asignatura pendente do traballo municipal, sendo dalgun xeito, ás veces, un elemento residual da política nos concellos.

Dito isto debe-se deixar tamén claro que a política municipal nestes eidos de traballo non son só unha cuestión de cifras, ao igual que en calquer outra

actividade sectorial, senón que ante todo son de unha vontade política e unha boa xestión dos recursos, nada é extrapolábel excepto as grandes liñas básicas xa definidas polo BNG, no campo destas políticas, fundamentais como xa se dixo pola importante incidencia que teñen na vida dos cidadáns.

4.1. Política cultural.

Afondar e dinamizar a política cultural, e a cultura como forma de expresión debe dalgún xeito facer ver que é necesario fazer política cultural non escapa- retes competencias, política que chegue aos cidadáns como un servizo básico e que os faga receptivos á mesma.

As grandes liñas serán:

Normalización lingüística:

Apostar pola normalización lingüística e o desenvolvimento da vida administrativa, cultural e cidadá en galego, é un traballo que ainda non está feito, por isto debe-se:

- Normalizar lingüisticamente a vida municipal dos concellos e a relación dos mesmos con calquer caste de administracións.

- Promover a normalización lingüística de un xeito contínuo, non rebaixando os niveis conseguidos coa formación de funcionarios e co desenvolvimento do noso idioma.

- Promover o uso do noso idioma a todos os ámbitos de vida institucional e social.

Dotación de infra-estruturas:

Unha vez realizado o inventario dos meios, servizos e instalacións municipais, debe-se plantear a dotación de unha infra-estrutura mínima incluso aproveitando infra-estruturas existentes, readaptando-as aos usos culturais, con unha política que, dentro de unha clara priorización das necesidades, leve a diante:

- Biblioteca municipal e Casa da Cultura.
- Centros culturais de parroquia ou bairro.
- Criación de emisoras municipais de rádio.

A dotación de persoal necesario para o seu funcionamento concreto e fundamental é prioritario, así como a participación na sua xestión das Asociacións de Viciños, Culturais, etc., mediante o artellamento de patronatos ou

outras fórmulas de xestión que fosen posíbeis.

Desenvolvimento cultural.

O desenvolvimento de unha política cultural sen nengun tipo de tinte folclorista debe levar a promocionar a nosa cultura popular como unha forma máis de lecer, ao mesmo tempo que de afirmación da nosa identidade, sen deixar por outra banda de abrir-se con toda rotundidade a novas formas de expresión inovadoras do mundo cultural. Debemos pular por:

- Desenvolvimento da cultura popular: artesanía, música, folclore.
- Desenvolvimento das artes: Teatro. Música e Pintura.

- Criación de Conservatorios.
- Museus etnográficos e comarcais.
- Criación e potenciación de arquivos municipais e comarcrais.
- Recuperación do noso Patrimonio (monumentos: pontes, edificios, calzadas romanas...; arquitectura popular: muíños, fontes, hórreos ...)

4.2. Xuventude.

Se a política non debe ser paternalista, nas políticas de xuventude é evidente que ainda moito menos, o que non quer dicir que os Concellos non fagan unha política cultural definida e sectorial implicada dentro de todas as políticas municipais.

Coidamos que Galiza Nova ten un amplio programa do que é o desenvolvimento desta política, polo que enunciamos aquí algunas das liñas básicas do que debe ser a política municipal do BNG, tanto no goberno como na oposición:

- Criación de concelleiros da mocidade.
- Promoción do asociacionismo através dos centros de información, por unha banda, e a potenciación dos Consellos locais da Mocidade por outra, facilitar infra-estrutura e meios, tanto persoais como económicos para a potenciación do asociacionismo.
- No tema das drogas, do que a mocidade é o sector social máis afectado, toma de medidas que xiren en torno á información, prevención e rehabilitación.
- Facilitar información e promover alternativas ao Servizo Militar Obrigatorio

rio, fomentanto a Obxeción de Conciéncia entre os mozos do concello.

4.3. Política deportiva.

O fomento da actividade física e deportiva en toda a ciudadanía debe ser unha componente básica da actividade municipal; os obxectivos a conseguir son:

- Promoción e potenciación da actividade física e deportiva de masas, con un carácter más popular, e velando polo non sexismo destas actividades.
- Promoción e potenciación dos deportes autóctonos, impulsando a sua recuperación e a celebración de competicións.
- Inventario e recuperacións das instalacións existentes.
- Construcción de instalacións deportivas en todo o municipio, de carácter ambivalente, de acordo co seu custe e co número de praticantes-beneficiarios.
- Xestión das instalacións coas asociacións existentes, mediante a creación de organismos axeitados.
- Utilización e rendabilización das instalacións deportivas escolares para uso popular fóra das horas de clase, mediante convénio.
- Dotación de persoal cualificado para a animación, entrenamento e control, tanto das instalacións como da práctica físico-deportiva.
- Fomento das actividades de mantimento físico e das competicións deportivas tanto municipais como comarcas.

5. Sanidade e Consumo. Acción Social.

Son importantes áreas de traballo municipal, ao mesmo tempo que os concellos deben exixir os "stándares" mínimos a cumplir legalmente en todo tipo de actividade, incluso nas directamente dependentes dos Concellos (control de águas, matadeiros, establecimentos públicos, etc.), debe-se buscar un xeito de superación dos mesmos incluso a nivel comarcal cara a conseguir unha mellor calidade de vida. Importante levar adiante:

A) Sanidade e Consumo :

- Creación de Areas e Saúde e Hospitais comarcas.
- Servizo de urxencias.
- Creación ou potenciación das Oficinas de Información ao Comsumidor -OMIC-, procurando que sexan entidades que non só servan para receber as queixas dos ciudadáns, senón que, de maneira activa, elaboren campañas de información que, a todos os niveis, cheguen aos veciños-as.

B) Acción Social:

- Servizo de Asisténcia Social próprio: Prestación de servizos asistenciais, salário social, tramitacións, etc., sen enchufismos e amiguismos.

- Loita contra a miséria.
- Loita contra o narcotráfico e as drogodependéncias. Promoverá-se tamén a creación de centros de atención a drogodependentes.

Os concellos exixirán ás administracións competentes, autonómicas e estatal, que cumpran o que lles compete nas matérias de educación e sanidade e farán o control deste cumprimento dentro do seu ámbito municipal.

6. Meio Ambiente.

Non por tópico dicer que o BNG, dentro da sua política municipal, debe ter unha acción exemplar neste campo de traballo que se debe plasmar en:

- Exixéncia de aplicación da lexislación vixente. No traballo de superación legal tentará-se mellorar a alternativa, sempre en favor do ecosistema.
- Depuración, non só emisarios nos vertidos residuais.
- Plan de instalación de agua corrente e alcantarillado no medio rural.
- Eliminación dos vertedoiros incontrolados. Tamén serán alternativa aos vertedoiros as estacións de transferéncia de resíduos sólidos. Potenciará-se a reciclaxe de matérias e a educación cidadá nesta matéría específica.
- Fomentar a utilización do papel reciclado na Administración Local.
- Loita contra os incendios. Potenciar e organizar a nivel de concello, ou onde existan, de Mancomunidades, os servizos de Protección Civil de tal xeito que permitan unha actuación eficaz.
- Reforestación adecuada e urgente.
- Plans ou normas urbanísticas: protección especial da costa, zonas forestais, zonas húmidas e zonas de cultivo.
- Exixéncia de estudos de impacto ambiental.

7. Emprego.

O non permanece pasivo diante do problema do paro debe ser unha constante dos Concellos, o que debe levá-los á creación de entes estábeis fomentadores de riqueza existente, da sua promoción e do seu desenvolvimien-to, fuxindo de programas cara a galería e polo tanto plantexando alternativas viábeis e non de entretemento. Unha política a realizar nos Concellos é:

- Creación de oficinas de emprego e desenvolvimien-to, municipais e comarcais, con unha actuación decidida en: Cooperativismo. Desenvolvimien-to de riqueza da zona. Creación de empresas.
- Na creación de Centros de FP ou de instalacións de Escolas-Taller, axeitadas a actividade, con rendabilidade futura.
- Reserva de % de man de obra desempregada nas contratas de empresas que realicen obras municipais.

- Elaboración de planes ocupacionais (en colaboración con outras instituciones públicas) en que se recollan proxectos de tipo formativo que servan de capacitación dos mozos e as mozas no seu acceso ao mundo laboral.

8. Ensino.

O BNG entende o ensino como un servizo público fundamental, gratuito e que debe depender dun só organismo para evitar desigualdades. Con este fin reclamaremos do Goberno galego que se faga cargo dos Centros de Ensino na sua totalidade e con todas as consecuencias.

Entanto se manteña a situación actual, os Concellos cumplirán rigorosamente coas suas obrigas neste campo, criando incluso un Departamento especial adicado ao sector, mantendo unha postura activa para correxir as situaciones de deficiencias que se presentan nos centros de Ensino e favorecendo o acceso dos cidadáns á educación en todos os niveis.

Plantexamos dentro desta política:

- Criación de universidades populares, coa formación permanente de adultos.

- Ensino Secundario, Bacharelato e Formación Profisional nocturnos a nivel comarcal e municipal. Funcionamento de unidades de Ensino Público para adultos en cada concello.

- Bolsas de axudas a estudos, axeitadas ao ensino básico, medio e universitario.

- Calidade do ensino (entenda-se na competencia municipal): Convénios municipais cos centros escolares para formación, actividades lúdicas, educativas e de coñecemento do meio. Servizo de mantemento municipal de instalacións. Dotación de persoal aos colégios na competencia municipal.

- Reabilitación de casas-escola unitaria para centros de ensino e cultura. Utilización dos edificios escolares para actividades de carácter social fóra do horario lectivo.

9. Equipamentos municipais: mancomunidades.

É este un tema complexo: os servizos mínimos dos que debe disponer un Concello, que incluso nalgún caso é de imposible dotación por si próprio, debido á propia estrutura de moitos Concellos galegos e, por outra banda, á baixa dotación presupuestaria que os mesmos teñen.

É esta unha situación que evidencia claramente a necesidade de creación de novos entes superadores de políticas como as das Deputacións, que non solucionan estes problemas senón que os enmascaran, dada a sua función de contrapoder municipal e caciquil.

Só unha fórmula superadora como a da comarcalización e a criación de mancomunidades co nacemento de economías de escala que abaratarian os custos pode facer posíbel a dotación dos equipamentos municipais mínimos en todos os Concellos do país, dado que por si só Concellos das grandes cidades e o seu entorno poden dispor destes servizos, ainda que os pequenos concellos o fagan de un xeito parasitario e sen un protagonismo real, debido a falla de estruturas organizativas definidas.

O dotar aos Concellos de servizos e equipamentos mínimos debe ser unha política prioritaria dos concelleiros do BNG, e coidamos se debe desenvolver un contexto especial no que se comtemple a participación nos fundos do Estado e da Xunta e a comarcalización do país.

10. Concellalia da Muller.

O BNG dotará aos Concellos onde teña governo ou propondrá a sua dotación a aqueles Concellos onde estexa representado a criación da Concellalia da Muller no prazo máximo de un ano para a sua execución. Serán funcións desta Concellalia:

- Criación de servizos colectivos que cubran as actividades tradicionalmente asignadas á muller como comedores, gardarias, lavandarias que permita en bairros, parroquias ou bisbarras a dotación de unha infra-estrutura que lle garanta ás mulleres o direito a incorporaren-se de xeito efectivo ao proceso produtivo e social.

- Dotación dun servizo de información xurídico-laboral que asesore ás mulleres para defenderen-se de todo tipo de agresión e discriminación e, asemade, recolla dados sobre a situación real das mulleres nos Concellos e organice de acordo con outras institucións, sobretodo o INEM, FP e as Escolas Taller, cursos de capacitación e reciclaxe para a incorporación da muller no mundo do traballo.

- Naqueles núcleos con povoación suficiente dotarán-se de residéncias para mulleres maltratadas e divorciadas, respetando o entorno das afectadas; esta situación será transitória entanto non atopen un posto de traballo; este servizo porá-se en marcha sobretodo nas sete grandes vilas.

- Criación de centros de información e orientación sexual que organicen charlas e todo tipo de información e mantengan un servizo de consulting individual para resolver problemas de todo tipo e non exclusivamente xinecológicos.

- O Concello tomará as medidas xurídicas pertinente para evitar o uso da imaxe da muller como obxecto por parte das empresas de publicidades dentro dos límites que lle corresponden; non haberá nengun tipo de discriminación sexual na contratación de persoal e promoción a postos de maior responsabilidade dentro do Concello.

- Naqueles Concellos de povoación limitada a asesoría xurídico-laboral e a orientación sexual poderá ubicar-se na cabezas de comarca, chegando a un acordo de cooperación entre todos os Concellos da mesma para dotar este servizo de capítulo presupuestario, de persoal e de local.

Funcionamento:

Esta Concellaría contará coa colaboración, participación easesoramento do movemento feminista, grupos de mulleres, secretarias da muller do sindicato e asociacións que traballan na recuperación dos direitos da muller e deste xeito facer desta Concellaría un organismo participativo e imbricado na problemática da muller en cada Concello.

Financiamento:

A Concellaría disporá de capítulo presupostario próprio, contemplado nos presupostos anuais do Concello para o seu funcionamento e asemade solicitará todo tipo de axudas de promoción e axuda á muller.

11. Servizos sociais.

É preciso abordar medidas de carácter urgente co fin nuns casos de establecer e noutrous de desenvolver os Servizos sociais nos Concellos. Estas medidas urgentes serían:

- Promoción dun sistema público de Servizos sociais comunitarios, mediante a creación da Concellaría de Servizos Sociais e dos departamentos municipais de Servizos sociais.

- Desenvolvemento urgente dos programas mínimos dos Servizos sociais comunitarios, que serían:

 Servizo social de información e orientación.

 Servizo social de axuda a domicilio.

 Servizo social de aloxamento.

 Servizo social de inserción social.

- Cobertura e posta en marcha de programas sectoriais cara aos colectivos más desprotegidos (muller, nenos, minusválidos, minorías étnicas -en especial co povo xitano-,...).

- Consolidación no Presupuesto municipal do presupuesto de Servizos sociais e dotacións para cada programa.

- Estabelecimento dos Centros municipais de Servizos sociais urbanos e rurais como equipamentos básicos e descentralización deste Servizo a todo o territorio municipal.

- Creación dos Consellos municipais de Servizos sociais para a promoción e participación cidadá.

- Promoción de ordenanzas municipais que desenvolvan as competencias dos Concellos nos Servizos sociais.

- Coordenación das concellarías que actúen no marco da Política Social (Sanidade, Cultura, Servizos sociais,...) co fin de racionalizar a xestión e as actuacións municipais nestes sectores.

B) ESTRUTURA ORGANICA DO TRABALLO MUNICIPAL.

A necesidade de unha política homoxénea ao nível municipal en todo o País, tendo en conta a experiencia -positiva e negativa- dos derradeiros anos, así como a urxencia en dotar-se de canles fluídas de información que servan para resolver, tanto os problemas concretos da política de cada concello como para dispor nos organismos do BNG de unha visión global e, se é preciso, de detalle coa máxima rapidez e rigor, fai necesario aprofundar nas estruturas organizativas que nos permitan rendabilizar o traballo que realizamos nestas institucións.

Para desbotar atitudes patrimonialistas cara ás institucións, os cargos públicos (concelleiros) tratarán de agrupar, vertebrar e ilusionar ao resto da militancia na vida municipal, ao tempo que disporán da marxe suficiente para facilitar a súa actuación.

Asi a ponencia propón a seguinte estrutura:

1. Estrutura municipal.

- Unha Dirección política: Comisión institucional formada polo responsábel da A.I. Municipal e responsábeis institucionais comarcals, que terá unha permanente, formada polo RAIM e responsábeis institucionais comarcals elexidos entre os existentes. O responsábel será o R.A.I.M.

- Unha Dirección técnica: dirixida polo R.A.I.M.. Terá un liberado e disporá de especialistas en temas municipais para a resolución de problemas de índole municipal.

Serán as suas funcións:

Resolución de temas técnicos municipais.

Elaboración de traballos e cadernos de información municipal para a sua presentación á C.I.M., a Permanente e ao Consello Nacional, así como promover a edición de unha publicación especializada de ámbito nacional, de difusión nos canles normais da prensa periódica.

O seu financiamento será através dos grupos municipais do BNG.

Debe-se entender que a Dirección política e definición das grandes liñas da política municipal así como o seu control seguirá a ser do Consello Nacional do BNG e a Permanente.

2. O Consello Comarcal. O Consello Local. A Asemblea Comarcal. O Grupo Local de Base do BNG e os Grupos municipais.

Os grupos municipais deberán expoñer a debate as grandes liñas da política municipal a levar adiante nas asembleas e nos Consellos, decidindo estes a política que se debe seguir. As distintas Asembleas comarcals estudarán a posibilidade de constituir en cada Concello unha Comisión de Traballo

Municipal, composta por militantes do BNG ou persoas achegadas que colaboren, discutan e aporten ideas para buscar-lle alternativas aos diferentes problemas que surxan nos Concellos.

3. Os concelleiros e o traballo municipal.

Os alcaldes do BNG por principio adicarán-se en exclusiva ao desempeño dos seus cárregos coa remuneración correspondente, a cal deberá ser coñecida pola Permanente do Consello Nacional.

Os concelleiros que se adiquen tamén en exclusiva ao traballo municipal receberá a remuneración correspondente e estará-se para o control ao que decida a Permanente, como no caso anterior.

4. Designación de Deputados provinciais.

Ouvida a Asemblea Comarcal e o Consello, decidirá o Consello Nacional do BNG ou a Permanente se fose delegada.

Da resultante do mapa eleitoral produto das eleccións de Maio do ano 91, o Consello Nacional do BNG tomará as decisións oportunas para a formación dos gobiernos municipais, partindo das seguintes premisas:

- Prioridade de gobiernos encabezados polo BNG.
- Coalicións de governo de programa, non sendo necesario detentar responsabilidades executivas.

A crecente oleada de "xestionitis" que invade os Concellos leva a olvidar a moitos concelleiros e gobiernos municipais a necesidade de unha participación cidadá, dinámica e non estática como simples receptor.

Naide pon en dúbida que a xestión é necesaria, sería iluso ademais de ser un erro, mais que os veciños participen nas decisións ten máis importancia porque fará que a xestión sexa mellor por apreciada e por ser adecuada as suas demandas.

É por iso polo que debemos dar un chouto cualitativo que inclusive rompa coa fractura que se produce entre os gobiernos, os concelleiros e os veciños.

C) A FORMACION DE ALTERNATIVAS DE GOVERNO.

D) DINAMIZACION E PARTICIPACION NA VIDA MUNICIPAL.

Non debemos olvidar que desde a entrada en vigor das novas disposicións en materia de rexime local co reforzamento dos presidencialismos, e da actuación da vida democrática dos Concellos, é polo que se fai necesario dar un cambio radical nese senso, que pasa por:

Ao respecto dos grupos políticos municipais:

- Exquisito respeito polos seus direitos, non só legais, senón democráticos: participación en todas as comisións, acceso a información do Concello, convocatoria de plenos, presentación e debate de mociones, participación na elaboración de Plans de Actuacións Municipais.

- Relación fluída cos mesmos, tentando chegar a acordos sen abdicar dos principios democráticos e de transparéncia.

Ao respecto dos vecinos:

- Boletins de información municipal.
- Dar-lle participación aos vecinos, tanto individual como através de asociacións (promover o asociacionismo), na formación de planes xerais, taxas e impostos, programación de equipamentos, programación do presupuesto.

- Artellar a representación parroquial na vida do Concello.
- Elaboración de Regulamentos de participación ciudadá.

Santiago, Outubro de 1990

PROTOCOLO DE RELACIÓN E INTEGRACIÓN DA ORGANIZACIÓN DA MOCIDADE NA ESTRUTURA FRENTISTA DO BNG.

Os problemas xerais que afectan á sociedade galega convirten-se na Mocidade galega nunha problemática específica, facendo así que se constitúa nun colectivo social diferenciado. É por iso que temas como os das drogas, o Servizo militar obrigatorio, as deficiencias educativas, ...; ou outros como a integración social, a participación xuvenil nos procesos da sociedade, a dependéncia económica e familiar, ...; o paro xuvenil e as precariedades laborais, os procesos actuais de desmantelamentos nosos sectores produtivos básicos, económicos, ...; se manifestan máis agudamente entre o colectivo xuvenil da nosa sociedade, precisando, en consecuencia, de actuacións políticas que teñan en conta esta diferenciación.

Diante disto, a Mocidade galega ven participando e respondendo a esta problemática autoorganizando-se e constituindo organizacións de masas e plataformas que posibilitaron e posibilitan unha resposta colectiva e consciente, contextualizadas nun marco más xeral e comprometidas cos procesos propios que se dan no País, baixo unhas coordenadas nacionais. Respostas que moitas veces, historicamente, trascenderon a propia problemática xuvenil, responsabilizando-se, incluso, da dirección de procesos políticos de construcción de proxectos globais. Compre, entón, recoñecer a necesidade de que os mozos e as mozas se vexan integrados e partícipes das organizacións políticas nacionalistas, nomeadamente o BNG, e presentes nos seus órganos de dirección.

Tendo en conta estas valoracións, a Asemblea Nacional do BNG, reunida o ano 1987 na vila do Carballiño, tomou a decisión de pulsar e favorecer o desenvolvemento de unha organización nacionalista entre a Mocidade, e que tivo os seus frutos en xullo de 1988 coa constitución de GALIZA NOVA.

É así que a Asemblea Nacional do Bloque Nacionalista Galego, máximo órgao de decisión, acorda recoñecer e lexitimizar a Resolución aprobada na II^a Asemblea Nacional de GALIZA NOVA, pola que esta se constitui na organización xuvenil da Frente. Esta decisión toma-se de mútuo acordo entre GALIZA NOVA e o Bloque Nacionalista Galego baixo o marco político que se define no seguinte Protocolo de Relación e Integración da Organización da Mocidade na Estrutura Frentista:

1. GALIZA NOVA, organización da mocidade nacionalista, asume como próprio o programa da Frente patriótica Bloque Nacionalista Galego, constituindo-se a todos os efectos na organización xuvenil do BNG.

2. O BNG recoñece a GALIZA NOVA como a sua organización xuvenil e, polo tanto, como a única lexítima representante do proxecto político da Mocidade galega.

3. GALIZA NOVA recoñece o pluralismo ideolóxico que compón ao BNG e adopta os mecanismos precisos que posibilitan o desenvolvemento das diferentes posicións existentes no BNG no seu seo.

4. GALIZA NOVA actua como organización autónoma do BNG para a elaboración teórica e a intervención práctica na especificidade da política xuvenil, sendo responsábel do desenvolvimeto do proxecto político para o colectivo xuvenil. En concreto:

a) A liña política de GALIZA NOVA define-se consecuentemente coa aprobada polo BNG na sua Asemblea Nacional, marco soberano de decisión política.

b) O Consello Nacional do Bloque Nacionalista Galego coñecerá e emitirá valoración global sobre as propostas oficiais que recollan os criterios da política táctica a definir en cada Asemblea Nacional de GALIZA NOVA. Tamén será informado dos programas de actuación política que os órganos de dirección de GALIZA NOVA aproben, facendo-se isto estensibel a todos os niveis de dirección.

c) GALIZA NOVA actua autonomamente na elaboración e plasmación práctica da política xuvenil, en concreto, na sua intervención directa nas organizacions de masas e plataformas de carácter xuvenil, na elaboración de propostas programáticas sectoriais, nos posicionamentos públicos sobre os acontecimentos que sucedan na política xuvenil, ... No caso do traballo intersectorial, o BNG promoverá a creación de instancias políticas que unifiquen criterios para a consideración e decisión dos órganos de dirección do BNG.

5. GALIZA NOVA integra-se plenamente na estrutura frentista, formando parte do proxecto político global. Así:

a) GALIZA NOVA presta o seu apoio e o seu servizo ao desenvolvimeto e plasmación do proxecto político do Bloque Nacionalista Galego, aportando a sua estrutura e infra-estrutura, e colaborando nos procesos políticos.

b) GALIZA NOVA estará presente e será tida en conta nos programas e planificacións organizativas que o BNG leve a cabo (formación de cadros, estrutura, infra-estrutura, financiamento, ...), beneficiando-se das propostas que se elaboren.

c) Os militantes de GALIZA NOVA son militantes de pleno direito do BNG, excusando-se de contribuir ás cotizacións, e co direito individual e a obriga colectiva de participar da actividade política que leve a cabo o BNG. En cada ámbito organizativo, o BNG coñecerá e custodiará o listado de afiliación de GALIZA NOVA e homologará-se o carné de afiliación á organización xuvenil ao do BNG.

d) O Bloque Nacionalista Galego promoverá a integración e participación individual e colectiva de GALIZA NOVA na elaboración e plasmación das propostas políticas. En concreto, a organización xuvenil estará representada en

todos os órgaos de dirección do BNG (Permanente, Consello Nacional, Consellos Comarcais e Locais), promovendo-se a maior participación posíbel dos mozos e mozas neles. Tamén se procurará e asegurará a presenza xuvenil nas candidaturas e programas eleitorais, en campañas e actos políticos, na iniciativa e presenza institucional, na imaxe pública do BNG, ...

6. GALIZA NOVA rexese polos Estatutos propios dos que se dotou, inspirados nos principios políticos e organizativos que definen ao BNG, ademais de por este protocolo, que tamén obriga ao Bloque Nacionalista Galego, e polas normas concretas que se deriven deste marco político.

Resolución Primeira.

O capitalismo, na sua evolución, lonxe de mitigar as desigualdades sociais, apesar dos medios tecnolóxicos acadados, provocou, pola contra, novas condicións de miseria, ao xerar esta un mercado de traballo máis restritivo e competitivo.

Amplas capas da povoación que por toda unha serie de circunstancias resultaron máis vulnerábeis -xovens e adultos en paro e sen perspectiva, vellos, minusválidos, xitanos, familias desestruturadas, etc.- empobreceron a sua situación, orixinando novas categorías sociais co denominador comun da marxinación.

O BNG non pode ser aldeo a estes sectores e, diante da discriminación que se lles impón, debe atopar respostas positivas para a sua integración, entendida como participación activa na transformación social, en función dos seus intereses.

Deste xeito, a Asemblea Nacional do BNG insta ao Concello Nacional a que no prazo de un ano estableza, da forma e maneira que considere máis conveniente, a política do BNG en matéría de "Servizos sociais", que valla como marco referencial para a elaboración dos plans e programas nacionais e locais.

Resolución segunda.

Proposición de que, cando menos, todos os candidatos ás eleccións municipais galeguicen os seus nomes.

RESOLUCIÓN DA V ASEMBLEA NACIONAL DO BNG